

BALETSKA GARDEROBA I OPREMA

BALETSKA GARDEROBA I OPREMA

- **1832.g. Maria Taglioni** (Taljoni) igra glavnu ulogu i pleše **na vrhovima prstiju** (sur pointes) u premijeri baleta „**La Sylphide**” (silf je šumski duh).
- **Suknja** od slojeva prozirnog, mrežastog materijala je bila **iznad skočnih zglobova** kako bi se videla igra na prstima
- **Prvi put** su prikazana dva elementa:
- **Pointe (špic) patike** i
- **Tutu suknja**

A photograph of a ballerina in a white tutu performing a dance move. She is in a dynamic pose with her arms extended and one leg raised. The background is dark, and the lighting highlights the white tutu and her skin.

Tutu (fr.) ili Pačka (rus.)

Poreklo naziva je nepoznato. Postoji nekoliko teorija.

Bogatija publika je sedela u prvim redovima i skupo plaćala privilegiju da gledaju iz bliza otkrivena tela plesačica dok skaču, okreću se i podižu na prste.

Druga teorija-od franc. reči koja je **vulgarni termin** za donji deo tela.

Tutu (fr.) ili Pačka (rus.)

- Baletski kostim je zvonasta, prozirna suknja od krutog tila ili muslina (duge do polovine listova) pričvršćena za grudnjak od svile ili lana.

- **TUTU** – naziv se koristi u frankofonskim i anglosaksonskim zemljama

- **PAČKA** – naziv je preuzet iz ruskog jezika

Vrste:

- Romantična tutu – forma kostima uskog grudnjaka i široke, višeslojne suknje
- Klasična tutu – skraćena suknja do visine kolena

Romantična tutu

Više slojeva tila
dužine ispod kolena,
liči na haljinu.

U periodu od
1832.-1870.g.

Nosi se u romantičnim
baletima: **La Sylphide**,
Giselle i **Coppelia**.

Klasična tutu

Nastala **1880.g.** sa nastankom klasičnih baleta: **Labudovo jezero, Uspavana lepotica i Krcko Oraščić.**

Najčešće ih nose plemeniti likovi: princeze i čarobna bića.

Suknje su kraće kako bi se videli složeni pokreti balerina. Kratki, kruti slojevi tila pričvršćeni za gaćice kostima.

Desetak slojeva stepenastog tila poduprtog obručem koji je ušiven u suknju.

Savremene verzije

- „**Palačinka**” tutu-poduprta obručem i veoma ravna, sa nekoliko nabora.
- „**Pufna**” tutu-ima vrlo kratke nabore od tila
- „**Zvono**” tutu-slojevi tila su duži i spuštaju se naniže, do sredine butina.

„Palačinka” tutu

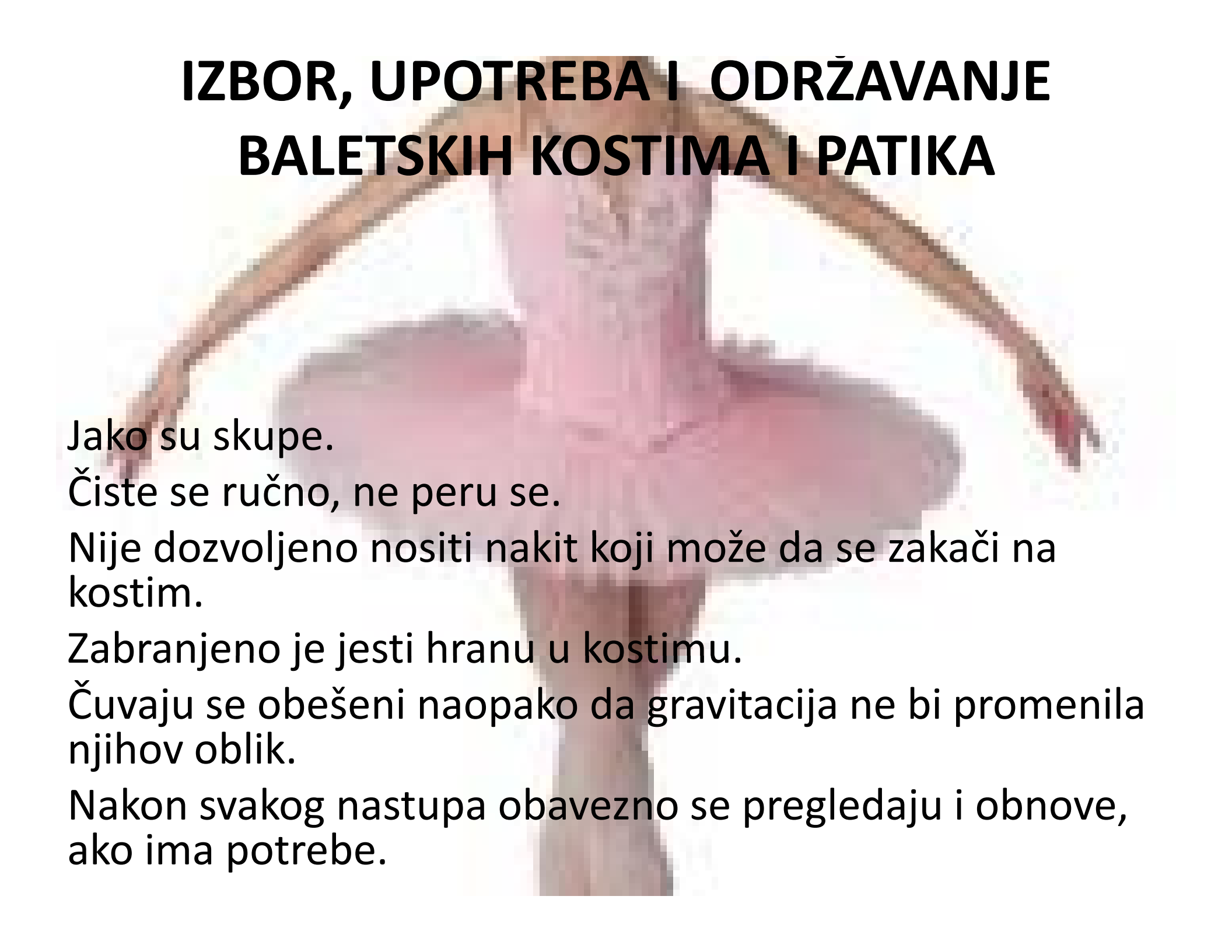
„Pufna” tutu

„Zvono” tutu

IZBOR, UPOTREBA I ODRŽAVANJE BALETSKIH KOSTIMA I PATIKA

Jako su skupe.

Čiste se ručno, ne peru se.

Nije dozvoljeno nositi nakit koji može da se zakači na kostim.

Zabranjeno je jesti hranu u kostimu.

Čuvaju se obešeni naopako da gravitacija ne bi promenila njihov oblik.

Nakon svakog nastupa obavezno se pregledaju i obnove, ako ima potrebe.

BeeSway

OBUĆA KOJA PLEŠE

U praistoriji čovek se kretao i igrao bos. O plesnoj obući se govori od XVIII veka.

Tada su plemići bili i publika i izvođači.

Ekscentrični kostimi.

Kardinal Rišelje je na svom dvoru igrao u zelenom kostimu sa crvenim potpeticama i praporcima.

Crvene potpetice su bile znak pripadnosti plemstvu i potiču iz **Venecije**.

KRALJ „SUNCE”

Luj XIV je plesao u kostimu „kralja Sunca” u cipelama sa visokom potpeticom i ogromnim pozlaćenim kopčama u obliku sunca sa zracima.

MARIJA KAMAGRO

Odvoja se pozorišni od
dvorskog plesa.
I dalje se igra u
pozorišnoj obući.

Do sredine XVIII veka
balerine igraju u
patikama sa
potpeticama, bez
kopčanja i šniranja.

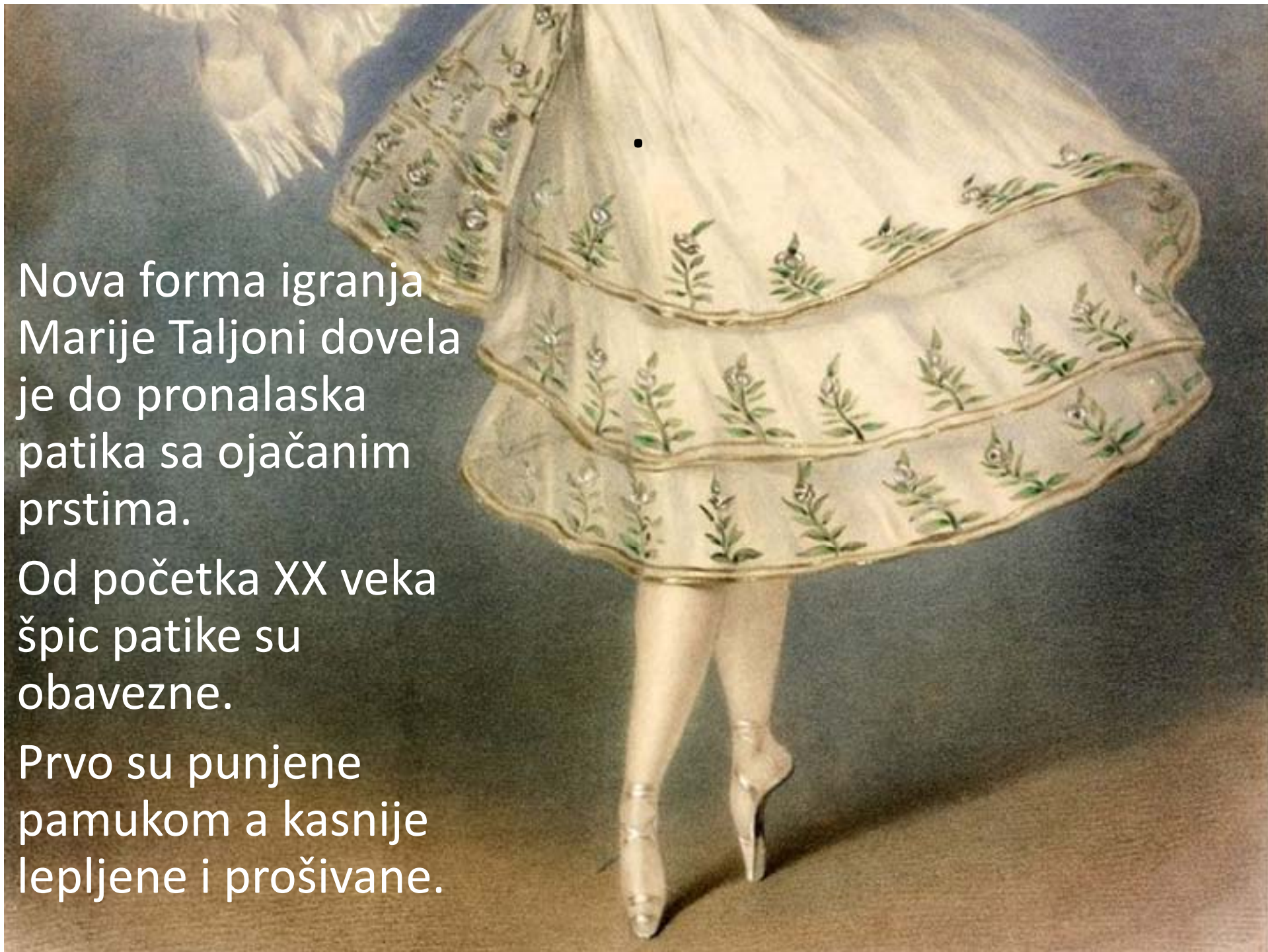
U XIX veku Marija
Kamagro zbog
**virtuoznog stila sa
skokovima** skida
potpetice sa patika i
umesto krinoline oblači
kratku baletsku suknju.

Nova forma igranja
Marije Taljoni dovela
je do pronalaska
patika sa ojačanim
prstima.

Od početka XX veka
špic patike su
obavezne.

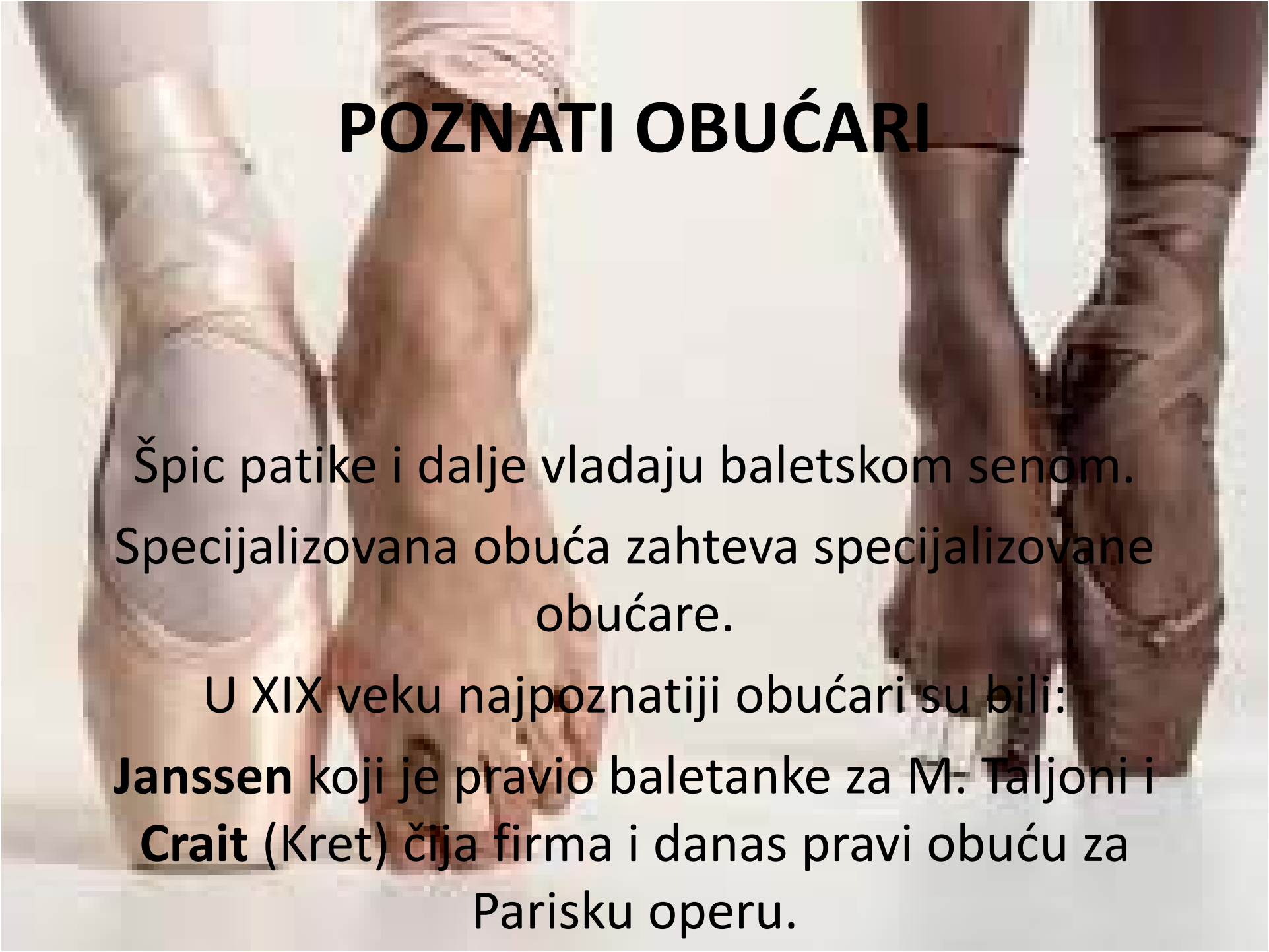
Prvo su punjene
pamukom a kasnije
lepljene i prošivane.

ISIDORA DANKAN

- Ako čovek ne oblači rukavice kada svira, zašto bi obuvao patike kada igra?
- Bila je protivnik baletske tehnike, špic patika i balerina sa „osmehom”.
- Smatrala je da je baletska tehnika zastarela i da je suprotna anatomskoj strukturi tela i sili gravitacije.
- Njene sledbenice su se prozvale „bosonoške”.

POZNATI OBUĆARI

Špic patike i dalje vladaju baletskom senom.
Specijalizovana obuća zahteva specijalizovane
obućare.

U XIX veku najpoznatiji obućari su bili:
Janssen koji je pravio baletanke za M. Taljoni i
Crait (Kret) čija firma i danas pravi obuću za
Parisku operu.

POZNATE OBUĆARSKE RADNJE

Capezio (Kapecio) u Nju Jorku

Gamba u Londonu

Porselli u Italiji

Capezio

Salvatore Capezio je 1887.g. otvorio radnju preko puta Metropolitan opere u Nju Jorku. Slučajno je počeo da pravi pozorišnu obuću kada je jedan plesač izgubio svoje plesne cipele i zamolio ga da mu hitno napravi zamenu za predstavu.

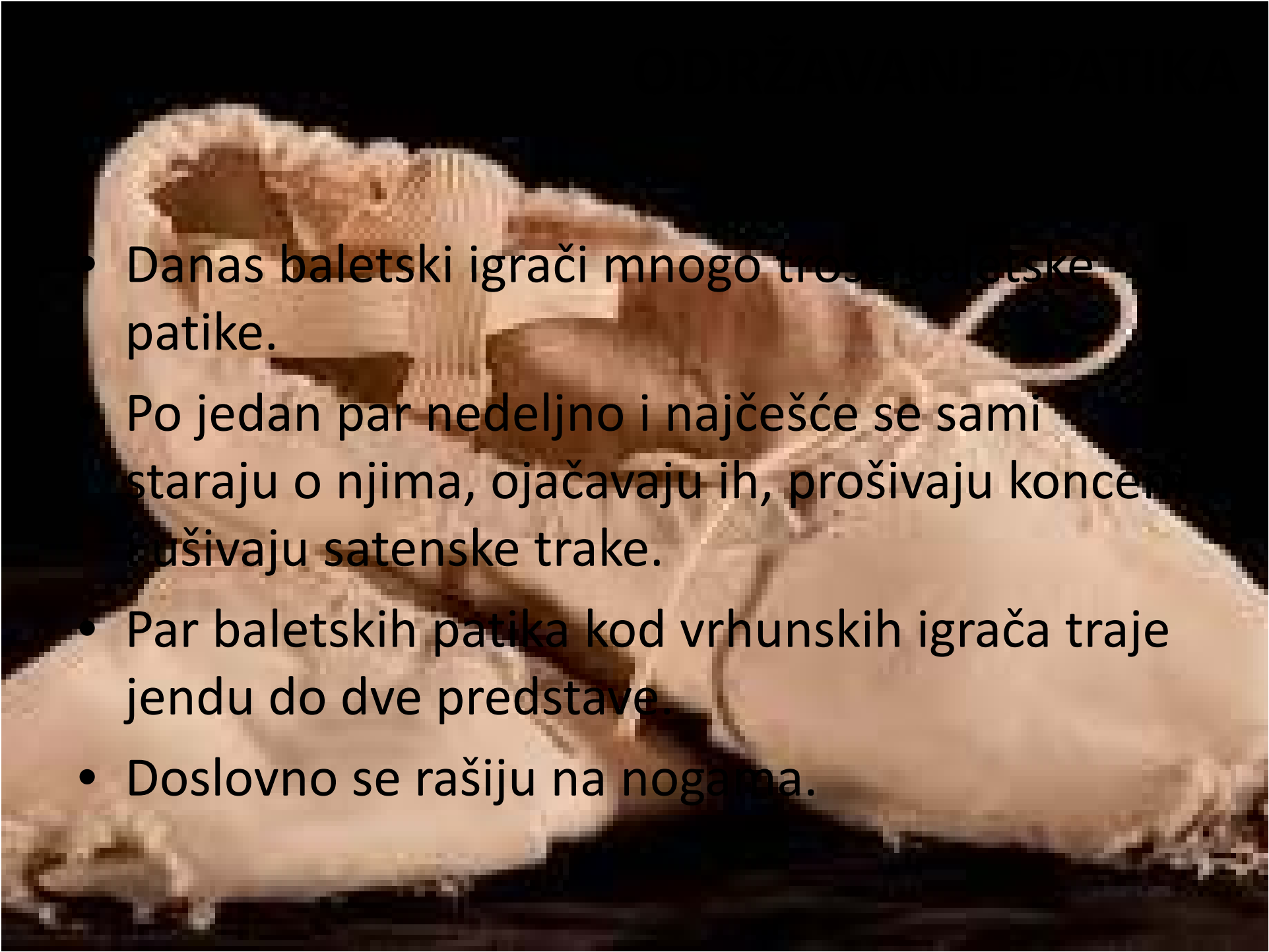

Gamba, Griško i Sansha

Luidi Gamba – italijan koji je **1894.g.** stigao u Ameriku bez para i radio kao konobar.

1912.g. pravio je cipele za balerinu Anu Pavlovu.

Griško je ruska porodična firma

-
- Danas baletski igrači mnogo troše baletske patike.

Po jedan par nedeljno i najčešće se sami staraju o njima, ojačavaju ih, prošivaju konce i prošivaju satenske trake.

- Par baletskih patika kod vrhunskih igrača traje jednu do dve predstave.
- Doslovno se rašiju na nogama.

MODA BALETANKI

Otmene dame su na javnim balovima igrale u baletankama bez potpetica.

40-ih godina XX veka Claire McCardell (Kler mek Kardel) je zamolila Kapečija da joj napravi ravne baletanke pogodne za ulicu.

Od tada više ne izlaze iz mode!!!

BEFORE

KARAKTERISTIKE PLESNE OBUĆE

- Precizan balans
- Pravilna postavka i nalaženje centra zbog vertikalnog položaja
- Lak prelaz sa poluprstiju na vrhove
- Tiho kretanje
- Istaknuta linija stopala i risa balerine

after

MEKE BALETSKE PATIKE

- Meke, ravne, plitke bez kopčanja i šniranja od kože, kepera ili satena.
- Namaju ojačane prste.
- Proizvode se u belo, roze i crnoj boji.
- Đon je od meke kože.
- Proizvode se ručno.

ŠPIC PATIKE

Za klasičan balet na vrhovima prstiju.

Cela težina tela je oslonjena na pravougaonik veličine kutije šibica.

Prsti su stišnjeni u špic patike.

Između prstiju i špica, balerine obično stavljaju pamučnu vatu a u novije vreme silikonske uloške.

Ravan i čvrst đon, kraći od stopala balerine tako da joj pete uvek leže na satenu. Oko gležnjeva se uživaju satenske trake koje se najmanje tri puta ukrste oko članka i vežu pozadi.

Obično su kajsija-roze ili bež boje.

Ne proizvode se serijski već se ručno izrađuju.

